

Porsanger kommune
Porsáŋggu gielda
Porsangin komuuni

Planprogram Kommuneplanens Samfunnsdel 2024 - 2036

INNHold

1.	BAKGRUNN.....	3
1.1	Kommuneplanen i Porsanger kommune	3
1.2	Planprogram	3
2.	FORMÅLET MED PLANARBEIDET	3
2.1	Politisk forankring for kommuneplanens Samfunnsdel.....	3
2.2	Nasjonale forventninger	5
2.3	Generelt om FNs bærekraftsmål	5
2.4	Bygdevekstavtalen Midt-Finnmark.....	5
3.	PLANPROSESSEN	6
3.1	Organisering og roller	6
3.2	Medvirkning.....	7
3.3	Kunnskapsgrunnlag og utredninger.....	8
4.	AREALSTRATEGI.....	8
5.	FREDMRIFTSPLAN	9
6.	VEDLEGG	9

1. BAKGRUNN

Alle kommuner har en lovfestet plikt til å planlegge langsiktig for lokal samfunnsutvikling. Det sentrale overordnede strategidokument i en kommune er kommuneplanen, som består av en samfunnsdel og en arealdel. Dette dokumentet er planprogrammet for den kommende revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel. Et planprogram beskriver hvordan en planprosess skal gjennomføres.

WSP Norge AS har bistått Porsanger kommune med å utarbeide planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036. Grunnlaget er utarbeidet av WSP og bearbeidet videre av kommunen.

Utkastet til planprogrammet er utarbeidet av Samfunnsutvikling Nord i WSP Norge AS ved Arne Sundheim og Kristoffer Helgesen Grud. Prosjekteier er Porsanger kommune, formelt ved kommunestyret, administrativt ved kommunedirektøren.

1.1 Kommuneplanen i Porsanger kommune

I følge plan- og bygningsloven § 10-1 tredje ledd skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Denne vurderingen skal inngå i planstrategien, som utarbeides hvert fjerde år i forbindelse med nytt kommunestyre og ny valgperiode.

I forrige kommunestyreperiode ble det valgt å prioritere arbeidet med Kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel er nå vedtatt, og Porsanger kommune ønsker derfor å påbegynne arbeidet med samfunnsplanen.

1.2 Planprogram

Plan- og bygningsloven § 11-13 og § 4-1 slår fast at det skal utarbeides et planprogram i forkant av kommuneplanarbeidet. Planprogrammet skal vise hvordan planprosessen er tenkt gjennomført, med beskrivelse av formål, frister, deltakere, medvirkning og utredningsbehov. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsel om planoppstart. Etter høring og offentlig ettersyn fastsettes endelig planprogram av planmyndigheten.

2. FORMÅLET MED PLANARBEIDET

Formålet med planarbeidet er å oppdatere samfunnsdelen slik at den gjenspeiler det nåværende kommunestyrets langsiktige politiske målsettinger. For å ha legitimitet som styringsdokument er det avgjørende at dagens kommunestyrepolitikere opplever samfunnsdelen som relevant.

2.1 Politisk forankring for kommuneplanens Samfunnsdel

I tidligfase av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel er det gjennomført et politisk arbeidsverksted for kommunestyret for forankring og innspill til rammebetingelser. Til grunn for arbeidsverkstedet lå det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med nasjonale og regionale føringer, utviklingstrekk og statistikker. Kommunestyret ble inndelt i grupper på tvers av politiske partier. De jobbet først med en SWOT-analyse av Porsanger kommune, og deretter med 3 oppgaver de ga innspill på:

- Hvilke planer skal kommunen prioritere i kommende 4-årsperiode, og hvorfor?
- Hvilke områder er viktigst for Porsangersamfunnet fremover? Hvor vil vi at Porsangersamfunnet skal være om 10-15 år?
- Hvordan skal medvirkningsprosessene i planarbeidet være? Hvem skal delta, åpne eller styrte folkekemøter, fokusmøter? Geografiske møter? Særmøter m/næringsliv, reindriften, lag og foreninger, Forsvaret?

På bakgrunn av innspillene i arbeidsvekstedet legges følgende fokusområder til grunn for det videre planarbeidet. Disse er også i en tidligfase koblet til relevante bærekraftsmål som må kvalitetssikres ytterligere i planprosessen.

Satsings-område:	Kultur og identitet	Næringsliv og arbeidsplasser	Barn og unge, voksen og gammel	Samarbeid
Bærekraftig utvikling:	 	 	 	
Hovedmål:	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen
Mål og strategier:	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen	Skal utvikles i planprosessen

2.2 Nasjonale forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Disse skal følges opp i blant annet kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen, og er dermed spesielt viktige føringer for planarbeidet i kommunene.

For perioden 2023-2027 legger regjeringen vekt på at vi står overfor fem store utfordringer:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskapning
- Klima, natur og miljø for fremtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Videre er det flere regionale og nasjonale føringer for planprogrammet. Disse er listet opp i kunnskapsgrunnlaget

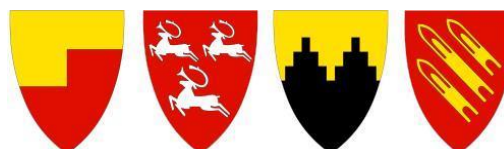
2.3 Generelt om FNs bærekraftsmål

Disse er en del av Regjeringens forventninger til planleggingen. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Å jobbe for bærekraftig utvikling handler om å jobbe innenfor tre dimensjoner; sosial, økonomisk, klima- og miljø. Det innebærer at beslutninger må vurderes opp mot de tre dimensjonene. FNs bærekraftsmål er en global arbeidsplan for å sikre sosial rettferdighet, god helse, og stopp i tap av naturmangfold og klimaendringer innen 2030. Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene, og all planlegging skal bygge på disse. FNs 17 bærekraftsmål ligger til grunn for Porsanger kommunes planlegging. Lokale løsninger skal bidra til å nå globale mål.

2.4 Bygdevektstavtalen Midt-Finnmark

En bygdevektstavtale er et nytt distriktspolitisk virkemiddel, som skal bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale deler av Distrikts-Norge. Kommunene skal selv foreslå konkrete tiltak som avtalen kan

fylles med, for deretter å gå i forhandlinger med departementet. Samfunnsplanen til Porsanger kommune må være i samsvar med bygdevekstavtalen for Midt-Finnmark.

Delmålene for bygdevekstavtalen for Midt-Finnmark er:

- Delmål 1: En styrket og fremtidsrettet plan- og utviklingskapasitet i pilotkommunene
- Delmål 2: Et variert næringsliv tilrettelagt for fleksible arbeidsplasser
- Delmål 3: Et fleksibelt utdanningstilbud - fortrinnsvis på hjemmeplassen
- Delmål 4: Et attraktivt boligmarked gjennom økt boligbygging, en modernisert bygnings-masse og utvikling av nye botilbud
- Delmål 5: Infrastrukturenløft i regionen som gir økt mobilitet, reduserte avstandsutfordringer og tilstrekkelig tilgang på kraft og IT
- Delmål 6: En bærekraftig forvaltning av naturverdier

3. PLANPROSESSEN

Kommuneplanens samfunnsdel definerer politiske målsettinger og prioriteringer for samfunnsutvikling, og synliggjør retningslinjer og strategiske valg som skal følges opp i kommunal virksomhet. Kommuneplanens samfunnsdel er altså et politisk strategidokument, og det er avgjørende at politikerne deltar i utarbeidelsen. Dette sikrer både legitimitet og en effektiv planprosess

3.1 Organisering og roller

Porsanger kommunestyre har det øverste ansvaret for kommunal planlegging og skal sørge for at plan- og bygningsloven følges i kommunen. Det er kommunestyret som vedtar kommuneplanen, jf. pbl § 11-15. Dette ansvaret kan ikke delegeres videre. Andre planoppgaver kan delegeres, i samsvar med regler gitt i kommuneloven.

For å gjøre planprosessen mest mulig effektiv og unngå forsinkelser i arbeidet i påvente av kommunestyremøter, legges det opp til at Porsanger **formannskap** får følgende ansvar:

- Vedta oppstart av planarbeidet, herunder legge forslag til planprogram til offentlig ettersyn og høring
- Fastsette planprogram etter høring
- Vedta å legge planforslag til ny samfunnsdel til offentlig ettersyn og høring

Det foreslås at **Formannskapet** får rollen som politisk styringsgruppe, med løpende beslutningsansvar underveis i planarbeidet. Følgende oppgaver inngår i denne rollen:

- Delta i arbeidsmøter med administrasjonen, der formålet er å utarbeide rammer og prioriteringer for ny samfunnsdel
- Avklare prinsipielle spørsmål og foreta strategiske valg underveis
- Bidra til politisk drøfting i planarbeidet, herunder informere om planarbeidet og bidra til diskusjon i respektive partier
- Delta aktivt i medvirkningsprosesser

Rådmannens ledergruppe skal fungere som administrativ arbeidsgruppe og drøftingspartner for **kommuneplanlegger/Konsulent**, og skal ha følgende oppgaver:

- Sikre helhet og tverrfaglig fokus i planarbeidet
- Delta i evaluering av gjeldende samfunnsdel
- Holde egen sektor/avdeling informert om planprosessen
- Bidra med innspill og sørge for at sentrale behov i sektor/avdeling ivaretas i planprosess og planforslag
- Delta i arbeidsmøter etter behov

Kommuneplanlegger/konsulent skal ha ansvar for koordinering og prosessledelse:

- Orienterer om arbeidet til relevante parter – rådmannens ledergruppe, sektormyndigheter, politiske organ, råd og utvalg, næringsliv (herunder også reindrifta) og innbyggere
- Forberede og lede møter og eventuelle konsultasjoner
- Løpende saksbehandling
- Utarbeide planutkast og eventuelle diskusjonsnotater underveis i prosessen

3.2 Medvirkning

Planprogrammet har gjort rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Medvirkning er en grunnleggende forutsetning for et lokaldemokrati som skal gi innbyggerne muligheter til å delta i å planlegge sin framtid.

Det skal lages en medvirkningsplan som gjør rede for hvordan politikere, administrasjon, innbyggere og andre aktører og interessenter skal involveres i forbindelse med utarbeidelse av ny kommuneplanens samfunnsdel for Porsanger kommune.

- Planen skal identifisere interessenter og aktører og si noe om hvordan disse kan involveres i arbeidet.
- Planen skal belyse aktuelle arenaer og kommunikasjonskanaler som kommunen vil benytte for å kommunisere aktiviteter og milepæler i prosessen.
- FNs bærekrafts mål skal være en del av grunnlaget, jfr. regjeringens forventningsdokument til kommunal planlegging 2019. Tidlig i prosessen gjennomføres en prosess for å komme frem til hva FNs bærekrafts mål betyr for Porsangers lokalsamfunn og hvordan disse kan implementeres og blir en del av samfunnsplanens målhierarki. Det er foreløpig foreslått en forankring, jf. kap. 2.1.
- Resultatet av målsettingsprosessen vil bidra til å definere hvilke temaer som skal løftes frem senere i prosessen. Målsettingsprosessen vil også bidra til å definere hvilke grupper en skal ta hensyn til eksempelvis barn, unge og eldre, slik at de blir hørt og får mulighet til å gi innspill.

Medvirkningsplanen er et levende dokument, som kan utvikles og revideres underveis i prosessen, for å ivareta eventuelle andre hensyn som måtte dukke opp underveis i planprosessen.

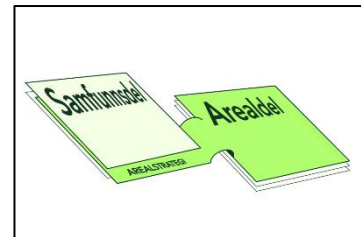
3.3 Kunnskapsgrunnlag og utredninger

Det er utarbeidet et eget kunnskapsgrunnlag som er vedlegg til planprogrammet og arealstrategien. Viktige skriftlige kunnskapskilder i arbeidet med ny samfunnsplan vil være andre kommunale planer, kommunens folkehelseoversikt, helhetlig ROS, samt diverse statistikk som beskriver status og utfordringer for kommunen. Ut fra dagens kunnskap er det ikke behov for særskilte utredninger, men behovet vil bli vurdert fortløpende og eventuelt tatt opp i styringsgruppa. Det vil bli utarbeidet drøftingsnotater, utfordringsdokument o.l. ved behov underveis i prosessen.

4. AREALSTRATEGI

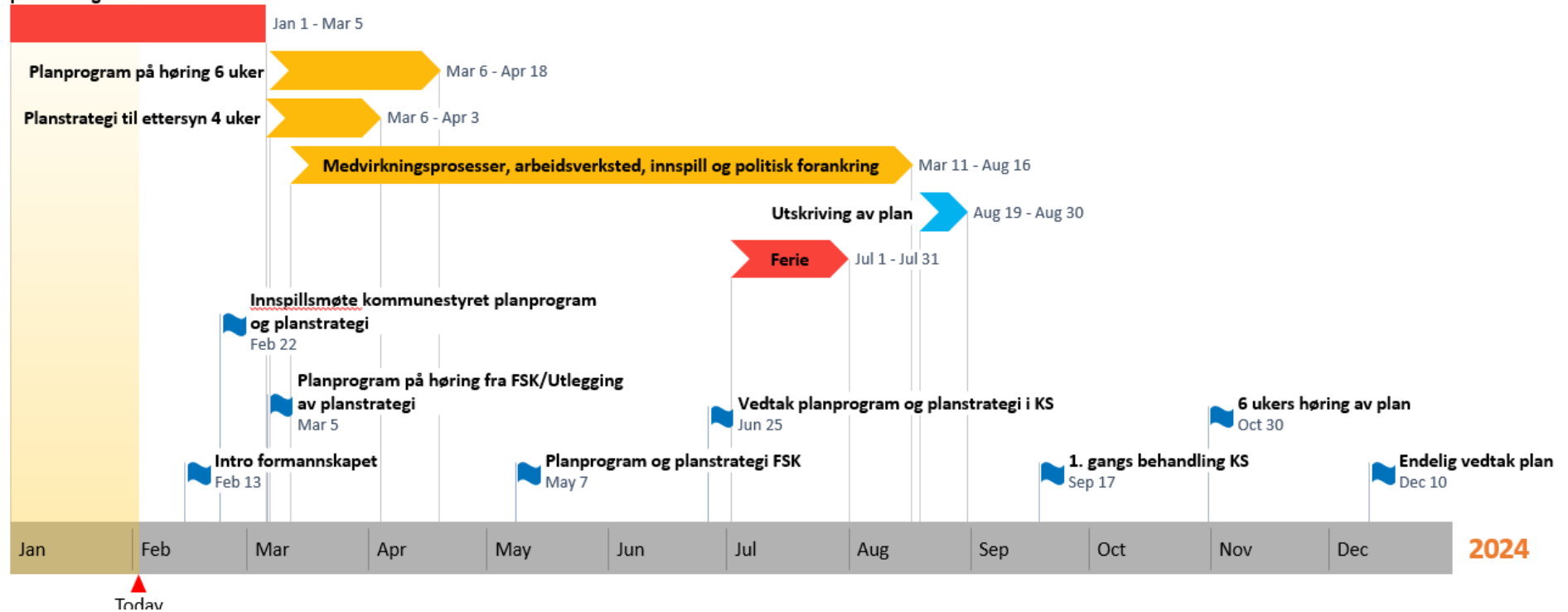
En arealstrategi skal være bindeleddet mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdelen, hvor hensikten er å gjøre arealdelen tilpasset kommunens behov og utfordringer.

Det ble på arbeidsmøtet med kommunestyret ytret et ønske om en delvis rullering av kommuneplanens arealdel. Gjennom arbeidet med samfunnsplanen er det ønskelig å lage en langsiktig arealstrategi for å legge føringer for en rullering av kommuneplanens arealdel.

5. FREDMRIFTSPLAN

Forberedelse planprogram og planstrategi

6. VEDLEGG

- Kunnskapsgrunnlag